

PRAMEN

MESAČNÍK MICHALOVSKÉJ PRAVOSLÁVNEJ EPARCHIE

MÁJ 2008

ČÍSLO 5

ROČNÍK 6

CENA 8 Sk

VÝCHODNÁ PASCHÁLIA ...

(pokračovanie)

Jednota Cirkvi je základná vlastnosť, pravda učenia o Cirkvi Christovej, ktorú vyznávame aj v symbole viery „Viruju...“. Táto jednota objíma čas i priestor, nebo i zem, zahrňuje Cirkev ľudí i anjelov (Ef 1, 22). Naša spása sa realizuje len v Cirkvi, preto nikto nemôže jej jednotu narušiť. Ona nemôže byť iná než jedna: „Jedno je telo a jeden Duch, ako ste aj boli povolani v jednej nádeji svojho povolania. Jeden je Pán, jedna viera, jeden krst“ (Ef 4, 4 – 5).

Pre pravoslávnych kresťanov je dôležité, aby sviatkovali Paschu naraz a to podľa východného výpočtu paschácie, pretože aj tým vyjadrujú tak vo vnútri Cirkvi ako aj navonok organickú jednotu. Nový život, ktorý nám zažiaril z prázdneho Christovho hrobu sa v liturgickej tradícii stále nanovo realizuje práve prostredníctvom Cirkvi. Všetky liturgické cykly a bohoslužby existujú predovšetkým preto, aby nám navrátili víziu a chuť onoho nového života, ktorý tak ľahko strácame a zrádzame. Služenie Cirkvi je od samotného počiatku až doteraz vstupom do nového života nebeského Kráľovstva a našim spoločenstvom s ním. Je to liturgický život, prostredníctvom ktorého Cirkev odhaľuje niečo z toho, čo „ani oko nevidalo, ani ucho neslýchalo, ani do srdca človeku nevstúpilo, čo pripravil Boh tým, ktorí Ho milujú“ (1 Kor 2, 9). A v centre tohto liturgického života, ako jeho srdca a vyvrcholenie, ako slnko, ktorého lúče prenikajú všade, stojí Pascha. Je to brána, ktorá sa každoročne otvára k lesku Christovho kráľovstva, predkrm večnej radosti, ktorá nás očakáva, sláva víťazstva, ktorá už, aj keď neviditeľne, naplnia celé stvorenie: „Smrti viac niet“.

My pravoslávni kresťania máme teraz vynikajúcu možnosť pochopiť a zrealizovať návrat k sláveniu východnej paschácie, rešpektujúc tak aj uznesenie posledného snemu našej miestnej Cirkvi v českých krajinách a na Slovensku, konaného minulý rok v Prešove, ktoré nás vyzýva nenásilným spôsobom na našich cirkevných obciach vrátiť sa k tejto východnej pravoslávnej tradícii.

Ak sa tak rozhodneme, nepôjde to bez toho, aby sme sa neobetovali. Bude potrebné obetovať čosi zo svojho pohodlia, možno čosi zo svojho súkromia, avšak všetko pre dobro celej veci. Žijeme v prostredí, ktoré nepozná východnú tradíciu, a aj keď možno utržíme nejaký posmešok, napokon si nás budú vážiť za to, že vieme, kde je naše miesto – vo veľkej rodine všetkých pravoslávnych kresťanov.

Máme aj mnohé príklady zo Starého zákona patriarchy Abraháma, ktorého Boh povolal z Úru Chaldejského, nepozerajúc na jeho pohodlie (Gen 11, 27 – 31), alebo aj z prvotných dôb kresťanstva, keď sa mnohí nebáli obetovať aj svoje životy za vieru v Christa. Na obeti veľkého počtu mučeníkov ako aj na viere nespočetných zástupov svätých je utvrdzovaná naša Cirkev, ktorej sme my neoddeliteľnou súčasťou.

Autor týchto riadkov sa snažil pomôcť tým, ktorí naozaj hľadajú orientáciu v danej problematike a majú rôzne predsudky, či zábrany, ktoré im nedovoľujú naplno sa tomu oddať. Tento článok nedáva odpoveď na všetky otázky, ktoré súvisia s prechodom na slávenie paschácie podľa východného výpočtu. Je skôr výzvou pre tých, ktorí vnímajú Paschu ako nový život, ktorý je prechodom z tohto sveta do nebeského Kráľovstva už zjaveného v Christovi.

Prot. Bohuslav Senič

PASTIERSKY LIST JEHO PREOSVIETENOSTI JURAJA, BISKUPA MICHALOVSKÉHO K SVIATKU SVÄTEJ PÄŤDESIATNICE

Dôstojní otcovia, drahí bratia a sestry v Christu!

Rád by som Vás všetkých pozdravil v deň, kedy slávime narodeniny Cirkvi. Je to už takmer 2000 rokov, kedy Boží a ľudský Syn Isus Christos, ktorý vstal z mŕtvych a vystúpil na nebesá, zoslal od Otca Svojim učeníkom Svätého Ducha, ako o tom čítame v Skutkoch apoštolských, a tak premenil skupinu Svojich ustrašených a neistých nasledovníkov v spoločenstvo Cirkvi, ktorá celému svetu bez strachu a aj napriek všetkým prenasledovaniom z Svätého Ducha doveduje radostnú zvesť Jeho víťazstva nad smrťou; v živý bohoľudský organizmus, ktorého sme cez sviatosť krstu a myropomazania členmi a Spasiteľ Isus Christos jedinou hlavou, kde je neustále vo Svätom Duchu prítomný a dáva sa všetkým bratom a sestrám poznať v lámaní Chleba, vo svätej Eucharistii.

Žijeme v dobe, kedy v minulosti jasne zrozumiteľné znaky a symboly pomaly strácajú svoju výpovednú hodnotu, a tak sme svedkami toho, že biskupi inoslávnych kresťanov, ktorí ešte donedávna odrezávali šikmé rameno z osemramenných krížov, si dnes tento osemramenný, či „pravoslávny kríž“, dávajú do svojich erbov. Je načase konečne si uvedomiť, že pravosť viery a tradície sa nemeria používaním určitých znakov, symbolov a foriem, ale obsahom viery. Inak povedané, používanie symbolov pravoslávnej viery (krížov, obradov, odevov, ikon) ešte z nikoho pravoslávneho (čiže pravoverného, ortodoxného) kresťana neurobilo, pretože pravoslávnych kresťanov medzi sebou spája jedno vyznanie viery a spoločenstvo vo svätých tajinách, predovšetkým v Eucharistii, ktorá túto jednotu viery potvrdzuje a pečatuje.

Môžeme sa teda dnes, milovaní v Christu, radosť z toho, že patríme ako pravoslávni kresťania k tomuto pôvodnému apoštolskému spoločenstvu všeobecnej Cirkvi, ktorá sa zrodila skrze vylitie Svätého Ducha v deň svätej Päťdesiatnice a dodnes zachovala neporušený poklad viery, ktorá ku Spasiteľovmu odkazu, na rozdiel od iných skupín hlásiacich sa ku kresťanstvu, nikdy nič nepridala ani z neho nič neubrala, čo sa dá objektívne dokázať. Smieme sa radosť z toho, že patríme k Cirkvi prvých kresťanských mučeníkov, siedmych všeobecných snemov a významných cirkevných otcov a učiteľov. Sme členmi Cirkvi, ktorá vychovala také veľké osobnosti duchovného života a modlitby, ako bol všetkými milovaný svätý „báťuška“ Serafim Sarovský, ruskí optinskí starci alebo grécky divotvorca našich časov svätý Nektários, biskup pentapolský, ku ktorým s úctou vzhliada celý kresťanský svet.

Sme členmi Cirkvi, pri ktorej byzantsko-slovanských koreňoch stoja dvaja bratia z gréckeho, dodnes pravoslávneho Solúna a mučeníckeho Konštantínopolu – svätí Cyril a Metod.

Patríme k Cirkvi, ktorá preukázala svoju životaschopnosť a zostala verná svojmu poslaniu hlásať Božiu ponuku nového života aj v krvavých komunistických prenasledovaniach a iných bezbožných režimov 20. storočia, kedy svoju vieru v zmŕtvychvstalého Pána dosvedčili napriek neľudskej krutosti totalitnej mašinérie tisíce pravoslávnych kresťanov - mučeníkov, biskupov, kňazov, mníchov a prostých veriacich.

Sme členmi Cirkvi, ktorej živé srdce bije v monastieroch svätej hory Athos, o ktorých s obdivom hovoria inoslávni. Patríme k Cirkvi, ktorej vnútorná duchovná sila a pravdivosť sa odráža v tradícii písania ikon, ktorá vnáša nový život do duchovne vyčerpaného prostredia súčasného západného kresťanstva.

Jedna viera a jedna Eucharistia nás, veriacich mihalovskej eparchie, spája so živým spoločenstvom jednej všeobecnej pravoslávnej (teda ortodoxnej, či pravovernnej) apoštolskej Christovej Cirkvi, teda s tým bratským spoločenstvom miestnych cirkví, ktorého neoddeliteľnou súčasťou je i Pravoslávna cirkev v českých krajinách a na Slovensku. Je to veľké privilegium, za ktoré sme vďační Bohu, na ktoré sme právom hrdí, ale zároveň je do našich slabých rúk vložená veľká zodpovednosť za to, ako s týmto darom naložíme.

Naša miestna cirkev prešla v posledných desaťročiach zložitým a ťažkým obdobím. V päťdesiatych rokoch minulého storočia sa nás pokúšala totalitná moc zneužiť a zdiskreditovať, koncom šesťdesiatych a začiatkom deväťdesiatych rokov nás opäť politická moc chcela odsúdiť k zániku. Vďaka Bohu sme prežili. Sme tu a s vďačnosťou a nádejou v Božiu pomoc sved-

číme, že Isus Christos je verný Svojmu prísľubu: „Hľa, Ja Som s vami po všetky dni až do konca tohto sveta“ (Mt 28, 20). V dobe, kedy zistíme, že príslušnosť k pravoslávnej apoštolskej cirkvi sa neprejavuje len používaním určitých vonkajších symbolov a foriem, ako sa niektorí mylne domnievajú, ale skôr vernosťou obsahu viery, ktorá je dosvedčovaná zotrúvaním v spoločenstve

jednoty s ostatnými miestnymi pravoslávnyimi cirkvami, mali by sme viac než kedykoľvek predtým hľadať spôsoby, ako túto jednotu so svojimi bratmi vo viere po celom svete prehľbovať a upevňovať, a tak zároveň posilňovať naše vlastné pravoslávne povedomie.

Jedným z najvýraznejších prejavov tejto bratskej jednoty viery je bezpochyby spoločné slávenie sviatku svätok - Christovej životodarnej Paschy, s ostatnými pravoslávnyimi kresťanmi, ku ktorému by sme mali aj my, čo najskôr dospieť.

Čerpajme z bohatých a osviežujúcich prameňov našej viery, ktorými sa dnes tak inšpirujú inoslávni kresťania, objavujme hĺbku svojej vlastnej autentickej (pravej) apoštolskej tradície. Neochudobňujme sa dobrovoľne o to, čo je právom našim dedičstvom.

Dôstojní otcovia, drahí bratia a sestry, v tento deň narodenia Cirkvi, kedy si pripomíname zostúpenie Svätého Ducha na apoštolov, toho Ducha, z ktorého plnosti sme obdržali vo svätej tajine myropomazania aj my, ktorý nás počas vekov spája so svätými apoštolmi, mučeníkmi, vyznávačmi, pravoslávnyimi kresťanmi

dneška, ale i s tými, čo prídu po nás, v jednom spoločenstve svätej všeobecnej pravoslávnej Christovej Cirkvi.

Všetkých Vás s dôverou, nádejou a radosťou pozdravujem pozdravom, ktorý tak nádherne vyjadruje našu vieru v prítomnosť Božieho Kráľovstva medzi nami, pravoslávnyimi kresťanmi východného Slovenska: CHRISTOS POSREDI NAS!

JURAJ, biskup mihalovský

VÝZVA O POMOC

V kontexte projektu Komisie pre štúdium dejín Pravoslávnej cirkvi na Slovensku si dovoľujeme osloviť všetkých, ktorí by mali záujem zúčastniť sa na zbierke materiálov o osobnostiach Pravoslávnej cirkvi na území Čiech, Moravy a Slovenska.

Projekt má za cieľ postupne zhromažďovať materiály o osobnostiach Pravoslávnej cirkvi, ktoré by potom boli vydané v knižnej podobe.

Cieľom projektu je zozbierať materiály v podobe spomienok, zápiskov, dokumentov a iných historických materiálov, ktoré by pomohli zmapovať a uchovať pamiatku na významné osobnosti pravoslávia pre budúce generácie.

Všetky vhodné príspevky budú publikované spolu s údajmi prispievateľov. Zaujímame sa o osobnosti z akéhokoľvek obdobia. Uvítame akékoľvek spomienky alebo reflexie.

Príspevky a ostatné relevantné materiály zasielajte, prosím, na adresu:

ThDr. Václav Ježek, PhD., predseda Komisie pre štúdium dejín Pravoslávnej cirkvi na Slovensku
PBF PU v Prešove
Masarykova 15
081 60 Prešov

Ďakujeme za Vašu spoluprácu

Národ, ktorý nepozná svoju históriu, často padá do chýb minulosti!

Pravoslávie v Zemplínskej župe

Zmienky o pravoslávnych veriacich tejto župy nájdeme všade, práve tak i o pravoslávnych duchovných. Sú však dokumenty, v ktorých sa hovorí o veriacich bez duchovných, alebo o duchovných bez veriacich.

V Michalovciach sa našli základy rotundy z 9. stor.. Podľa popisu pápežských desiatok z r. 1332 – 1337 sú v Michalovciach dve farnosti a dva chrámy: Chrám Panny Márie a Chrám sv. Juraja., tiež dvaja kňazi – Mikuláš a Marek. Ale r. 1343 pri takej istej príležitosti tu bol už len jeden chrám a to Chrám Panny Márie a jedna farnosť, druhá farnosť sa už nespomína. Karol Róbert po Rozhanovskej bitke v r. 1312 a po potlačení povstania pod vedením P. Petroviča v r. 1320, likvidoval pravoslávne farnosti, chrámy a pravoslávnych duchovných vyhánal vo všetkých mestách. Tak urobil aj v Michalovciach. Pravoslávneho duchovného vyhnal do Topoľan, preto sa Chrám sv. Juraja v r. 1343 už nespomína. O osude duchovných v Michalovciach zatiaľ mnoho nevieme. Kanonická vizitácia jágorského biskupa z r. 1749 uvádza, že v Michalovciach sú veriaci Rutheni (Rusíni). O veriacich v Topoľanoch tá istá vizitácia hovorí, že sú „gracii ritus unitus“, čiže uniati. V r. 1779 - 1795 sa spomína duchovný Nikolaj Feodorovič. Z neskoršej doby, hlavne po r. 1940 – 1945, pravoslávny duchovný slúžil na Gymnáziu, neskôr v dome istého veriaceho a na Gymnáziu a Základnej škole vyučoval náboženstvo. Táto problematika čaká na seriózne štúdium historických dokumentov a zachovaných pamiatok, svedčiacich o existencii pravoslávnej Cirkvi v tomto meste a jeho okolí.

V obci Koromľa sa nachádza slovenské sídlo a pohrebisko z čias Veľkomoravskej ríše. V r. 1337 sa spomína ako osada, ktorá vznikla na tibavskom chotári, a v ktorej V. Druget osadil rumunských Valachov. Mala vtedy 19 poddaných usadlostí a pravoslávneho duchovného. O Valachoch a Rusínoch sa spomína v r. 1378 v Choňkoviach. Bol tu rumunský kňaz Kukuland Neg.

Spíšská komora vyšetroje začiatkom augusta 1570 problematiku kolonizácie na valašskom práve na panstve Mukačevo a hovorí, že kňazi (kenezí, šoltýsi) a popí sú podľa náboženstva „Moskoviti“, označuje ich menom „kalider“ (mních) a konštatuje, že je tu niekoľko tisíc veriacich rozptýlených po horách až po Trenčín.

R. 1672 dostali Blatné Revištia svojho pravoslávneho duchovného Petra Tovtina, muža múdreho, z obce Košťanovce pri Mukačeve, ktorý tu v r. 1702 zomrel.

Uhorské úrady sa o náboženstvo a cirkevné záležitosti pravoslávnych veľmi nezaujímali, iba ak išlo o poplatky a dane, úniu a latinizáciu. Ostrihomský primas v r. 1654 s ohľadom na úniu hovorí o regióne od Spiša až po Chust a sťažuje sa, že veriaci sú nezjednotení, nevedia latinský jazyk, bohoslužby konajú cirkevnoslovansky a nepočítava, koľko je tu kňazov: v Mukačevskej doline, na panstve vdovy Rákociho 150, na panstve Homonaja 170, v Sereďnom 37, vo Vranove 35, u Barkóciho 30,

u V. Rákociho 77, v domíniu Petev 30, za Tisou v Jágorskej a Varadskej eparchii 24, na Spiši pod Ostrihomskou diecézou 45.

Pravoslávni kňazi študovali v monastieroch, u kňazov na farnostiach, v Kyjeve, Przemyslu a v Moldavsku. Týchto vyše 400 pravoslávnych kňazov znepokojovalo ostrihomského primasa, ktorý hľadal spôsob, ako ich odstrániť a zaviesť úniu, ktorá by ich po čase pripravila na plný prechod na katolicizmus. Na tento cieľ vo Vatikáne nikdy nezabudli a preto i dnes sa robí všetko preto, aby únia bola mostom, cez ktorý sa ide do rímsko-katolíckej cirkvi.

Keď uniatský biskup Gojdič protestoval u biskupa Vojašača vo veci preťahovania uniátov v Levoči duchovným Kršakom do katolíckej cirkvi, dostal odpoveď, v ktorej sa jednoznačne hovorí o tom, že únia nie je na veky a biskup Gojdič sa dopustil neodpustiteľnej chyby, keď vyslovil protest.

Lebo pri vysviacke na biskupa v Ríme sľúbil pápežovi Piusovi XII., že bude podporovať prechod uniátov na katolicizmus a pôjde ďalej na východ, aby priviedol do únie ďalších pravoslávnych a ich pripravil na prechod do katolíckej cirkvi. Také je poslanie únie.

Dr. Nikolaj Bezkid venoval niekoľko rokov štúdiu cirkevných dejín na Spiši a prišiel na základe historických dokumentov k záveru, že na Spiši mala Pravoslávna Cirkev 45 obcí a sú známe mená mnohých pravoslávnych duchovných tohto regiónu.

Nie všetci máme prístup do archívov., či už vo Vatikáne, v Budapešti, Matici slovenskej, Bratislave a in., tiež nie všetci ovládame jazyky potrebné k štúdiu týchto materiálov (latinský, maďarský, nemecký).

Historik Hodinka tieto možnosti mal. V jeho spisoch nachádzame mená a priezviská mnohých pravoslávnych duchovných pred úniou. Píše, že humenské domínium malo v r. 1612 až 138 dedín, z toho bolo 62 slovenských a 66 rusínskych., bolo tu 30 duchovných, v r. 1623 sa uvádza 32 duchovných.

Keď to zoberieme podľa jednotlivých domínií, dostaneme nasledujúce počty pravoslávnych duchovných: Mukačevské domínium - 150 duchovných., Užhorodsko - Humenské - 170 duchovných., Čičevské - 30 duchovných., Makovické - 77 duchovných., Sereďňanské - 37 duchovných., Vranovské - 35 duchovných., Stropkovské - 20 duchovných., Spišské - 45 duchovných.

prot. ThDr. Štefan Horkaj

AKTUALITY Z PRAVOSLÁVNEHO SVETA

V Jeruzaleme zostúpil Blahodatný oheň

Aj tohto roku v Paschu Christovu, v chráme Vzkriesenia Hospodinovo v Jeruzaleme zostúpil o 13.03 hod. svätý Blahodatný Oheň.

Slávnosti schádzania svätého Ohňa viedol Jeho svätosť patriarcha Jeruzalemsky Teofil III.

Podľa správy izraelskej polície slávnosti sa zúčastnilo okolo 15 tis. ľudí, rôznych vyznaní, z rôznych krajín sveta. Blahodatný oheň bol letecky transportovaný do miestnych Pravoslávnych Cirkví, kde bol odovzdaný veriacim.

Blahodatný oheň schádza každoročne z neba podľa pravoslávneho juliánskeho kalendára vo Veľkú sobotu pred Vzkriesením Isusa Christa v hrobe, kde bol Hospodin pochovaný, a to iba pravoslávne hierarchovi, ktorý vchádza do Christovho hrobu - Kuvuklie, kde sa modlí o to, aby Boh zoslal Svoju blahodat' na svoj ľud vo svete.

Svätý oheň sa objavuje v tomto chráme už takmer 2000 rokov vo sviatok Paschy Hospodinovej ako svedectvo víťazstva Spasiteľa nad hriechom a smrťou. Prichádza „odnikadiaľ“. Doteraz vedci nevedia objasniť podstatu zábleskov a svetiel, ktoré je možné pozorovať počas obradu zostúpenia. Tento oheň prvých 5 - 10 minút vôbec nepáli. Prítomní sa v ňom doslova umývajú, prelievajú po rukách, tvári, naberajú do dlaní. Tento oheň nespáli vlasy, ale dokáže zapáliť sviečky a olejové lampy.

Podľa tradície svätých Otcov v rok, keď nezide Blahodatný oheň sa narodí antichrist, čo bude predzvesťou posledných čias.

Metropolita Ignatij prežil leteckú katastrofu

Lietadlo, v ktorom letel 78 ročný hierarcha, ktorý pôsobí v Strednej Afrike v jurisdikcii Alexandrijského patriarchátu, spadlo 15. apríla 2008 na dom v meste Goma v Kongu.

Na palube lietadla bolo 79 pasažierov. Tragédiu neprežilo 19 ľudí, medzi nimi aj obyvatelia domu, na ktorý lietadlo spadlo.

„Boh chcel aby ste pokračovali vo veľkej misijnej práci, ktorá na nás čaká na rozsiahlych územiach Afriky“, - v telefonickom rozhovore s metropolitom Ignatijom podotkol alexandrijský patriarcha Teodor II.

Metropolita Ignatij je od roku 2003 hlavou miestnej Cirkvi v oblastiach Strednej Afriky, ktorú tvoria pravoslávni obyvatelia Konga, Burundi a Rwandy.

Predstavitelia Poľskej Pravoslávnej Cirkvi opustili oslavy v prezidentskom paláci

14. apríla 2008 Delegácia Poľskej Pravoslávnej Cirkvi na znak protestu opustila Prezidentský palác vo Warszawe, kde sa konalo stretnutie prezidentov Poľska a Ukrajiny Lecha Kaczyńskiego a Viktora Juščenka so zástupcami Ukrajincov žijúcich v Poľsku.

Delegácia pravoslávnych duchovných na čele s arcibiskupom lubelsko - chelmským Ábelom a biskupom semiatickým Jerzym opustila stretnutie po tom, ako šéf Prezidentskej kancelárie Mariusz Handzlik po privítaní obidvoch prezidentov, privítal predstaviteľov rímskokatolíckej a gréckokatolíckej cirkvi, osobitne uniatského metropolitu, arcibiskupa Jána Martyniaka, pritom ani slovom nespomenul zástupcov Pravoslávnej Cirkvi, ktorí boli na stretnutí takisto pozvaní.

Prezidentská kancelária následne vydala vyhlásenie, v ktorom sa ospravedlňuje za nepríjemnú situáciu, ktorá vznikla v prezidentskom paláci. Avšak vo vyhlásení, ktoré obsahuje mnoho nepresností už len v samotnom statuse Poľskej Autokefálnej Pravoslávnej Cirkvi, samotný incident sa označuje ako nepríjemnosť Prezidentského paláca, ktorá vznikla z nepochopenia pravoslávnych.

Ako sa hovorí v komunike lubelsko - chelmskej eparchie: „Takáto neúcta voči Pravoslávnej Cirkvi a ukrajinskej menšine v Poľsku zo strany Prezidentskej kancelárie Poľskej republiky sa nestala prvýkrát. Preto pravoslávni hierarchovia, na znak protestu k opakujúcej sa neúcte k Pravoslávnej Cirkvi, opustili toto stretnutie, kde sa naša prítomnosť javila zbytočnou“.

Ako sa vyjadril Vysokopreoslávny arcibiskup Ábel: „Situácia, ktorá vznikla bola zámerná. Aj keď sme boli pozvaní, ale v skutočnosti sme boli nechcení., preto sme museli opustiť palác“.

zdroj: www.patriarchia.ru., www.cerkiew.pl.

ŽIVOT SVÄTÝCH

Svätý apoštol Šimon Zelót

Svätý apoštol Šimon Zelót, jeden z 12-tich apoštolov, pochádzal z Kány Galilejskej. Bol synom sv. Jozefa Obručnika, a podľa tela bol bratom Hospodinovým.

Prvý zázrak, ktorý učinil Spasiteľ, premenenie vody na víno, sa udial práve v Šimonovom dome. Počas hostiny došlo víno.

Vtedy Hospodin, na príhovor Presvätej Bohorodičky, premenil vodu na víno. Unesený zázrakom, Šimon

celým svojím srdcom a dušou uveril v Hospodina Isusa ako prisľúbeného Mesiáša a všetko zanechajúc, nasledoval Ho.

Šimon dostal pomenovanie „zelót“, t.j. horlivec. V deň Svätej Päťdesiatnice prijal spolu s ostatnými Apoštolmi dar Svätého Ducha. Svätý apoštol Šimon kázal Christovo učenie v Júdei, Egypte, Líbyi, Cyréne a Británii. V Abcházsku prijal mučenícky koniec svojho života, keď bol ukrižovaný na križi. Pochovaný bol v meste Nikopsia pri Suchumi. Neskôr (v 19. stor.) na mieste podvihu sv. apoštola, blízko Iverskej hory, bol založený Novoathosský monastier Šimona Kananitu. Doposiaľ sa zachovala jaskyňa, kde sa svätý apoštol duchovne zdokonaľoval.

Pravoslávna Cirkev Christova si ctí jeho pamiatku každoročne 10. mája/ 23. mája.

Svätý Andronik, jeden zo 70-tich apoštolov a jeho pomocník svätý Junias

Svätý Andronik, jeden zo 70-tich apoštolov a jeho pomocník v apoštolskom diele svätý Junias, boli príbuznými svätého apoštola Pavla. Prežili mnoho útrap, ohlasujúc Evanjelium pohanom, o čom nám svedčí apoštol Pavol v Liste k Rímanom: „Pozdravujte Andronika a Ju-

niasa, mojich pokrvných a spoluväzňov, ktorí sa preslávili medzi apoštolmi, a ešte predtým mnou uverivších v Christa“ (Rim 16, 7).

Svätý Andronik bol rukopoložený na biskupa Panónie, avšak jeho kázeň i kázeň svätého Juniasa, sa rozšírila aj do ďalších krajov, ďaleko za hranice jeho eparchie.

Usilovnou prácou svätých Andronika a Juniasa sa upevňovala Cirkev Christova, pohanovia sa obracali k Bohopoznaniu, mnohé pohanské modlitebne ukončili svoju existenciu, namiesto nich vznikali kresťanské chrámy. Z bohoslužby na pamiatku týchto svätých je známe, že mučenícky strádali za Meno Christovo.

V 5. storočí, za cisárov Arkádia a Honória, boli ich sväté ostatky nájdené na predmestí Konštantínopola spolu s relikviami ďalších „Eugenievských“ mučeníkov (pamiatka 22. februára). Bohabojnému klerikovi Nikolajovi Kalligradovi bolo zjavené to, že medzi 17-imi mučeníkmi sa nachádzajú tiež muži svätého apoštola Andronika. Neskôr bol na tomto mieste postavený veľkolepý chrám.

Christova Cirkev si ctí ich pamiatku osobitne 17. mája/ 30. mája.

Róbert IVAN

Svätí apoštolí Šimon Zelót, Andronik i Junias, modlite sa za nás hriešnych pred Hospodinom!

Pred dedičstvom otcov zastaň s obnaženou hlavou

Tieto slová počujeme v našom živote iba zriedkavo. Veď kto by nechcel byť šťastný. Každý. A tak málo niekedy k tomu treba, ani to nestojí veľkým námahou či financie. Jedno z desiatich Božích prikázání hovorí: Cti otca svojho a matku svoju, aby sa ti dobre viedlo a aby si dlho žil na zemi. Toto prikázanie nám ukladá, aby sme si ctili a milovali svojich rodičov, poslúchali ich rozkazy, ak sa nepriečia zákonu Božiemu. Máme rodičom pomáhať v ich prácach a potrebách. Starat' sa o nich v čase nemoci, staroby a starosti. Modliť sa za rodičov počas pozemského života i po ich smrti. Za toto Boh deti odmeňuje požehnaním, rodinným blahom a dlhým životom.

My to neraz vo svojom živote považujeme za samozrejmosť. To preto, lebo si svojich rodičov vážime a milujeme. Berieme toto prikázanie za samozrejmosť. Lenže nie v každej rodine je to tak. Často sa stretávame s ľuďmi, ktorí chvália svoje deti, ale nielen deti, aj zaťov a nevesty, čo už nie je také bežné. Stretol som sa už aj s tým, že veriaci sa mi chválili, že má takú dobrú nevestu, že si tak dobre rozumejú a navzájom sa vážia, že som jej hovoril, že to znie až neveriteľne. Opisovala mi ako pekne spolu nazývajú a ako si dobre rozumejú. Ale tá istá veriaci ma hneď povedala, že jej dcéra je veľmi nedobrá a zlá a popisovala mi všetko okolo toho.

Často sa stretávam s ľuďmi, čo sa mi sťažujú na svoje deti, že prikázanie „Cti otca svojho i matku svoju“ si neplnia, a rodičia sa nám na to nielen ťažkajú, ale sú z toho aj nešťastní. Poznal som jednu babku, ktorá sa mi často sťažovala na deti, že si ju nevedia vážiť a koľko sa ona ťažko napracovala. Ťažko budovala dom s manželom, ktorý už zomrel. Dnes býva vo svojej izbičke, prichádza do chrámu na bohoslužby. Mladý nechodí do chrámu a to bábku znepokojuje, perú aj v nedeľu, čo ona nikdy v živote nerobila. Skúsila bývať u syna aj u dcéry, ale vždy sa vrátila domov. Tu sa cíti najlepšie, lebo tu prežila s manželom najkrajšie chvíle svojho života. Takže je to prirodzené, že tu je jej najlepšie a tu sa najlepšie cíti. Tu má v blízkosti ešte aj svoje kamarátky a priateľky, ktoré navštevuje, tu si môže pohovoriť, tu sa môže pochváliť aj postáť, pospomínať si na svoju mladosť a šťastné dni svojho života, keď mohla ešte pracovať, keď bola mladá, zdravá, keď sa v rodine tešila zo svojho života. Toto ju dnes hreje a takto rozhovory, návštevy pre ňu dnes stoja viac ako návšteva u toho najlepšieho lekára v ordinácii.

Na svete sa stávajú v našich rodinách všelijaké udalosti. Manžel jej zomrel už dávnejšie a ona svoju starobu prežíva aj tak, že prichádza do chrámu. Stále častejšie sa sťažovala, a dnes mi hneď na samom začiatku hovorila, že ja som taká šťastná, lebo moji mladí sa ku mne ozvali. Vidíte ako málo potrebuje človek k tomu, aby bol šťastný. Stačí mu k tomu len to, aby sa k nám niekto milo ozval, usmial a pohovoril si s nami.

Preto sa varujeme toho, aby sme rodičom robili ziaľ a utrpenie, alebo

s nimi zle nakladali v starobe. Ba ani nič zlého im nepriali, či pohľadovo o nich hovorili, alebo sa za nich nebadaj hanbili. Previnenia proti rodičom sú ťažkými hriechmi a v Starom Zakone boli niektoré trestané smrťou. (2Mojž 21, 17) Len si dobre prečítajme, čo píše Pravoslávny katechizmus pri piatom Božom prikázání: „Cti otca svojho i matku svoju, aby sa ti dobre viedlo a aby si dlho žil na zemi“. Ucta k rodičom, ak je dôsledná, vedie nás k tomu, aby sme ctili a milovali aj rodný jazyk, rodné zvyky, svoj národ a svoju vlasť. Pravoslávna Cirkev uznáva dve najväčšie hodnoty: prvá je nebeská - to je viera, druhá pozemská - to je národnosť.

Náboženstvo nás spája s Bohom a večnosťou, národnosť spája rodiny toho istého plemena v národ. Ako máme mravnú povinnosť ctíť svojich rodičov, hlásiť sa k nim a milovať ich, i keby boli ľuďmi úplne prostými, tak je každý človek povinný hlásiť sa k svojej národnosti, milovať svoj národ a pracovať pre jeho dobro, i keby z rôznych príčin stal na nízkej úrovni vzdelanosti. Vedomé odrodilctvo je veľkým mravným previnením, lebo je to zapieranie otca a matky. Odrodilctvo je porušením poriadku daného Prozreteľnosťou Božou. Ono, ak je uvedomé a úmyselné, spôsobí v duši človeka takú istú záhubu, ako každý iný zločin. Ako zločinci bývajú drzími, tak sa i odrodilctvom stáva človek drzým a bezohľadným, aby umlčal svoje svedomie a aby sa prispôbil nepravde a lži. Pravdivé je príslovie: „Poturčenec horší Turka“...

Každá pravoslávna cirkevná jednotka (cirkevná obec, monastier, protopresbyteriát, eparchia) má svoj národný ráz, ktorý nemôže byť zmenený, lebo prislúcha k jej samotnej právnej podstate. Nie je v dejinách pravoslávnej Cirkvi prípadu, že by sa napríklad srbská alebo bulharská cirkevná obec zmenila časom na grécku alebo inú a naopak, i keby bola osamotená a obklopená inonárodným prostredím.

A tak musím zacitovať z jednej brožúrky Brázdou Metodovou, Michalovce r.1942, kde sa píše: „Sv. Cyril a Metod preložili pre našich praotcov grécke obradné knihy do staroslovienského jazyka. V tomto jazyku vyznávali Boha, v ňom povznášali svoje duše. Naši starí otcovia vytrvali pri staroslovienskom obrade. Nesmieme sa odvracať ani my od ducha svojich otcov. Nie je poriadny človek ten, kto opustí to, čo vyznávali a milovali jeho starí otcovia. Pred dedičstvom otcov zastaň s obnaženou hlavou. V tvojom chráme (cerkvi) ozýva sa reč tvojich starých otcov. Nie je to povznášajúce?“ Kde je tu dnes láska ku všetkému, za čo sa obetovali a mali radi sv. Cyril a Metod. „Nech národ prechodí akýmkoľvek búrkami dejín, v tomto dedičstve bude mať trvalú oporu“ (s. 14).

Mnohí to dnes už nechcú čítať, ani počuť a už vonkoncom nie to aj dodržať. Škoda. Lebo je to hriechom.

Prot. ThDr. Štefan Horkaj

CHOĎTE DO CELÉHO SVETA, UČTE VŠETKY NÁRODY ...

Jedna legenda hovorí, že keď Isus vystúpil na nebo, nebeské mocnosti a obyvatelia neba sa prestrašili, keď videli Christove rany, keď videli, čo všetko Hospodín pretrpel z lásky k človeku. Vtedy sa archanjel Gabriel opýtal Isusa: „Hospodí, či vedia ľudia na zemi, ako veľmi si za nich trpel, ako veľmi si ich miloval?“ A Isus mu odpovedal: „Nie, nevedia.“ Vie to len malá hŕstka ľudí v Palestíne, ale oni to povedia svetu“. Archanjel Gabriel, ktorý videl, akí sú ľudia premenliví, nevdáční, ako rýchlo zabúdajú na to, čo sa im dobré dostalo, zapochyboval. A preto sa znova pýta Isusa: „Ale, čo sa stane, keď začnú o Tebe pochybovať? Čo bude, keď prepadnú starostiam o vlastný život a zabudnú na Teba, i nebudú o Tebe rozprávať druhým? Či máš aj nejaký iný plán, aby si predišiel takejto situácii?“ I Isus mu odpovedal: „Viem, ... myslel som na to. Ale nemám žiadny iný havarijný plán. **Mám len jeden plán - a počítam so svojimi priateľmi**“.

Ani dnes, hoci už prešlo 2000 rokov, nemá Kristus iný plán - ale počíta so svojimi priateľmi, počíta so svojimi priateľmi, ktorí Ho neopustia. Počíta s nami! S nikým iným, ale s nami, ktorí sme sa sv. Krstom zaoddeli v Christa, ako spievame v Liturgii: **JELICI VO CHRISTA KRESTISTESJA, VO CHRISTA OBLEKOSTESJA ! Ktorí sme v Christa pokrstení, v Christa sme sa obliekli !**

Hospodín Isus Christos po tom, čo vykonal Svoje spasiteľné dielo, opúšťa tento svet. Opúšťa tento svet, ale Svojím učeníkom dáva prikáz, aby pokračovali v diele, ktoré On započal. Hovorí im: „**Choďte do celého sveta, učte všetky národy a krstíte ich v mene Otca i Syna i Svätého Ducha a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal**“ (Mt 28, 18 - 20).

Christos poslať Svojich učeníkov na misiu - misiu **UČIT A KRSTIŤ !!!** Neposlať ich, aby svetu odovzdali nejaké nové učenie, novú doktrínu, filozofiu. Tu ide o niečo úplne iné! **Ide tu o odovzdávanie života - Života s Christom a v Christovi !!!** To mali ísť učenici učiť všetky národy zeme, no nie prázdnymi slovami, ale predovšetkým príkladom vlastného života, ich osobnej viery v Christa Spasiteľa, a túto ich vieru a slovo, ktoré hlásali, Hospodín potvrdzoval zázrakmi, ktoré konal, tak ako to robil ich Majster, Isus Christos. On svedčil o Bohu a učil o Kráľovstve Nebeskom, do ktorého nás všetkých pozval, uzdravoval chorých, sýtil hladných, tešil utrpených, vyhánal démonov, dokonca kriesil mŕtvych. A s tým istým poslaním poslať aj Svojich učeníkov do sveta, aby s láskou prijímali všetkých ľudí a tak im umožnili spoznať a stretnúť Christa. Až potom mala prísť „katechéza“, to konkrétne rozprávanie o Všemohúcom Bohu, ktorý všetko stvoril, ktorý tak miloval svet, že poslal Svojho Jednorodného Syna, Hospodina Isusa Christa, aby nezahynul nik, kto uverí v Neho, ale aby mal život večný, aby učili o pravde, o Mystickom Christovom Tele - Cirkvi, cez ktorú sa nám dostáva spasenie.

Ale Hospodín ich takisto poslať krsť. Apoštolom zveruje toto poslanie ísť a krsť národy v mene Trojjediného Boha. Im zveruje úlohu, aby sa Christova Cirkev šírila, aby sa svetom niesla radostná zvesť Evanjelia - radostná novina o Bohu, ktorý si nekonečne zamiloval človeka tak, že obetoval Svoj život za neho na dreve kríža, aby vyprahnuté ľudské srdcia naplnilo Evanjelium o Bohu, Darcovi života, ktorý zostúpil do hrobu, ale tretieho dňa vstal z mŕtvych, ktorý smrťou premochol moc smrti, aby nás vyviezol z jej otroctva a dal nám slobodu Božích detí, prinavrátil nám utratené dedičstvo Nebeského Kráľovstva. Aby ukázali ľuďom hľadajúcim a túžiacim po pravde cestu, ktorá vedie do Kráľovstva Nebeského, ... cestu, ktorou je Svätá Christova Cirkev, ktorej súčasťou sa môže stať každý cez sv. tajinu Krstu. Lebo, práve krst nás robí údmi Cirkvi - Tajomného Christovho Tela, kde sa všetci stávajú bratmi a sestrami v Christovi, ktorých Sám Hospodín Isus Christos spája, oživuje

a posväčuje Svojím Presväтым Telom a Krvou, Ktoré sa v Eucharistii, pri lámaní chleba, denne znova obetuje za nás.

Tak, ako apoštolov, aj nás Christos poveruje ísť učiť a privádzať ľudí k Nemu, Prameňu života - a to, cez Svätú Cirkev. Toto poslanie môžeme a máme robiť len takým istým spôsobom, ako to robil náš Hospodín, ako to robili apoštolí. **Aj my musíme predovšetkým svedčiť príkladom vlastného života.** Svet a ľudia okolo nás - v nás musia stretnúť Christa, ... a to sa stane vtedy, keď budú z našich úst počuť nielen slovo o viere, o Christovi, ale v našom osobnom živote uvidia potvrdenie našej viery, keď pri stretnutí s nami zakúsia tú blahodať viery, skutočnú zbožnosť a dobrotu srdca. **TO JE TEN DOKAZ, KTORÝ PRITAHUJE, KTORÝ PRESVIEDČA, PREČO SA STAŤ CHRISTOVÝM UČENÍKOM!** To je ten fakt, ktorý je dôkazom toho, že náš krst nie je len nejakým magickým úkonom, ale je bránou, ktorou sme vstúpili do **skutočného života - do života svätosti.**

Nie je ľahké získať nejakého človeka, a zvlášť súčasného človeka, ktorý síce hľadá zmysel života, ale ktorému sa takisto ponúka nespočetné množstvo navonok lákavejších ciest, ako je kresťanstvo. Ako získať takého človeka na cestu ku Christovi, pre krst a pre Cirkev? Z druhej strany, nie je problém dať pokrstiť malé dieťa, ale čo robiť, aby to dieťa aj potom ďalej žilo vierou? Lebo to sa vôbec nemusí podariť, aj keď budeme žiť príkladne. A tu znova prichádzame k odkazu, ktorý nám zanechal Hospodín Isus Christos pri Svojom vystúpení na nebesá - **„CHOĎTE DO CELÉHO SVETA A OHLASUJTE EVANJELIUM!**“

To znamená, že je potrebné ísť medzi ľud a ohlasovať Božie slovo. Ohlasovať ho tým, ktorí o Christovi nikdy nepočuli, ale aj tým, ktorí boli kedysi pokrstení, ale dnes sú z rozličných dôvodov mŕtvymi členmi Cirkvi, ktorí boli kedysi pokrstení, ale dnes to už pre nich nemá žiaden zmysel. A tu je priestor pre naše osobné poslanie - poslanie nielen duchovných, ale poslanie každého jedného z nás, ktorí kráčajme s Christom.

Pre dnešného človeka slovo nemá žiadnu hodnotu, z každej strany ho zasypáva množstvo prázdnych slov, **preto ohlasovanie Evanjelia musí byť zvestovaním Christa, ktorého SME STRETLI, nie o ktorom SME IBA POČULI !!! Slovo Božie je slovom života.** Aby niekoho oslovilo, práve tak musí byť aj svetu podané! Christos hlásal slovo o Kráľovstve Božom, Písmo hovorí, že „**učil ako ten, ktorý ma moc, nie ako ich zákonníci a farizeji**“ prázdnymi rečami (Mt 7, 29). A nám zveruje pokračovať v tomto Jeho diele. Preto aj naše ohlasovanie musí byť podložené príkladom vlastného života, musí byť ohlasovaním Božieho slova, ktoré je mocné, uzdravujúce a majúce silu zmeniť náš život.

Toto poslanie nie je ľahké. Ale Hospodín Isus Christos nás práve vo chvíli, keď vystupuje na nebo, potešuje slovami „**Ja Som s vami!**“ Týmto slovami potešuje každého jedného z nás, každého, kto uveril v Neho, ako Jednorodného Božieho Syna, ktorý prišiel na tento svet práve kvôli nám ľuďom, aby sme nezahynuli, ale aby sme mali život večný. Aby sme sa neumárali v problémoch, ktoré so sebou nesie život, ale aby v radošti, ktorú do tohto sveta, do nášho života, prinieslo slávne Christovo zmŕtvychvstanie, aby sme v tej radošti plnohodnotne žili náš život.

Nám Christos hovorí: „**Keď Som Ja s vami, kto proti vám?!**“ Tým nám chce povedať, že nič na svete, žiadne trápenie, žiadne pokušenie, ani to najstrašnejšie nešťastie nemôže, ak sa o to sami nepričiníme, narušiť našu jednotu - jednotu viery a ducha s Nim, Hospodínom nášho života a Spasiteľom Isusom Christom.

jerej Dušan N. Tomko

ZMLUVA VIERY A LÁSKY

Tretie Božie Prikázanie

„Nebudeš brat' meno Hospodina, svojho Boha, nadarmo; lebo Hospodín nenechá bez trestu toho, kto Jeho meno zneužije!“

Keď vyslovujeme meno konkrétneho človeka, spájame ho stále s konkrétnou osobou, ktorá je nositeľkou tohto mena. Ako veľkú urážku berieme, ak sa niekto neúctivo, alebo posmešne vyjadruje o našej osobe. Veľmi si potrpíme na to, aby niekto nepošpilil naše meno.

V treťom prikázání Božom od nás Hospodín žiada, aby sme s úctou pristupovali k Božiemu menu. Božie meno pre nás musí byť svätým! Jeho zneučtenie je zneuctením Jeho Osoby.

Toto jasné Hospodinovo prikázanie - „**Nebudeš brat' meno Hospodina, svojho Boha, nadarmo!**“ (2 Moj. 20, 7) sa zdá, že je najčastejšie a tisícokrakým spôsobom porušované zo všetkých prikázání Božích. Neraz sa človek ospravedlňuje, že tieto porušenia sú iba nevinými bežnými slovnými zvratmi. Táto mnohoraká „len nevinná“ neucta znevažuje Sväté Meno Božie, a tým aj Samého Hospodina Boha. Neucta k Božiemu Menu zovšednenie, znevažovanie vo všeobecných frázach špini Jeho nedotknuteľnosť a uberá z Jeho svätosti. Tak ľahko porušujú ľudia prikáz Boží, vôbec nemajú strach pred Božím varovaním: „**lebo Hospodín nenechá bez trestu toho, kto Jeho meno zneužije**“ (2 Moj. 20, 7). Netreba uvádzať ani jedno z mnohých slovných spojení, ktoré zneuctujú Meno Božie, na to je Toto Meno príliš vznešené a velebné! Ale stačilo by, ak by sme si aspoň jeden deň všimnili ľudí okolo nás a ostali by sme zarazení tým, ako často sa ľudia prevínajú proti tretiemu prikázaniu Božiemu, muži, ženy, mladí, starí, dokonca deti, ktoré sú sotva schopné vytvoriť poriadnu vetu.

Tretie Božie prikázanie nám zakazuje bez potreby, zbytočne, urážlivo, vyslovovať Božie Meno, ale takisto aj meno Presvätej Božej Matky a svätých, keďže sú Božimi priateľmi a patrí im náležitá úcta.

Kedy sa prehrážeme voči tomuto prikázaniu? Zakaždým, keď bezdôvodne vyslovujeme Toto Sväté Meno, keď vyslovuje Božie Meno v hneve, neúctivo, s preklínaním, či v spojení s niečím nehanebným, neprístojným, keď krivo prisaháme a voláme Boha za svedka na potvrdenie svojho klamstva a tým priamo urážame podstatu Hospodina Boha, ktorý je absolútnou Pravdou, Keď sa Bohu viazeme sľubom, že niečo z úcty k Nemu vykonáme, a potom svoj sľub nespĺňame, Keď sa neuvážene zaprisahávame, pričom Sám Hospodín nás varuje pred neuváženým používaním slova, ktoré si ani neuvedomujeme akú má moc, silu, majúť na zreteli len požehnanie, kliatbu a prisahu - „**Ale Ja vám hovorím: nijako neprisahajte, ... ale vaša reč nech je : áno - áno, nie - nie; lebo čo je nad to, je od zlého**“ (Mt 5, 34 - 35*). Keď klajeme zo zvyku, a vôbec sa neusilujeme napraviť túto našu neúctu voči Bohu, Keď vedome nezrozumiteľne, skomolene vyslovujeme Božie Meno, Keď si z Boha a svätých vecí robíme žarty. A tým väčšie je naše previnenie, keď by sme robiac si žarty zo svätých, či náboženských úkonov tým pohoršili nášho bližného. Ako hovorí Hospodín: „**Beda tomu, kto pohorší jedného z týchto najmenších, čo veria vo Mňa, lepšie by bolo, aby mu mlynský kameň priviazali na krk a hodili ho do morskej hĺbiny**“ (Mt 18, 6).

Božie slovo nám hovorí, že v nebi neustále znie Meno Božie. Vtedy sa nebesia sklňajú, hviezdy jasnejšie žiaria, anjeli a archanjeli spievajú: „**Svätý, Svätý, Svätý Hospodín Savaoth, plné sú nebesia a zem Tvojej slávy!**“ (Iz 6, 3; Zjv 4, 8) i svätí Boží sa klaňajú pred Všemohúcim. A my hrieme neraz bez bázně, strachu Božieho, s neúctou, berieme Toto mocné Božie Meno nadarmo.

Človek na smrteľnom lôžku akékoľvek meno by vzýval, ani jedno ho neochráni pred smrťou, ani nemá silu naplniť ho pokojom a dať mu život večný. No meno Hospodina nášho Isusa Christa, hoci by sme ho len raz s vierou prizvali do nášho srdca, ako hovorí prorok Joel, má moc nás zachrániť (por. Joel 3, 5; Sk 2, 21).

Jeden zlatnícky majster pri svojej robote neustále neúctivo bral Meno Božie do svojich úst, klial, nadával, či len tak zo zvyku. Týmto mestom prechádzal bohobojný pútnik. Keď pod oknom zlatníckej dielne počul ako majster klaje, veľmi sa zarmútil. Silne zavolať na zlatníka, aby vyšiel na ulicu. Keď zlatník vyšiel von, pútnik sa tváril, akoby sa nič nestalo. Zlatník sa vrátil k svojej práci. Ale táto situácia sa opakovala niekoľkokrát. Vtedy nahnevaný zlatník vykrikoval na pútnika: „**Chceš ma nazlostiť, či si zo mňa robíš žarty? Vieš koľko mám roboty?!**“ Pútnik mu vtedy odpovedal: „**Skutočne?! ... A ty si myslíš, že Boh nemá viac starostí ako ty, keď bdie nad celým svetom a ty neustále, len tak, na Neho pokrýkaj, a na mňa sa hneváš, že ja som zavolať na teba?!**“ Majster sa zahabnil. Vrátil sa do svojej dielne a od toho času nebral Meno Božie len tak, bez úcty.

„Ó, prečudesné Meno Božie, aké si všemocné, krásne a presladké! Nech ústa moje zmĺknu naveky, keď ho bez úcty a bázně, nečisto vyrieknem!“ (sv. Nikolaj Velimirovič)

otec Nikodim

Zasadala Eparchiálna Rada

Dňa 30. apríla 2008 sa na riadnom zasadnutí stretli členovia eparchiálnej rady, aby na svojom, už druhom rokovaní tohto roku, riešili aktuálne otázky týkajúce sa života eparchie.

Odznela správa J. P. vладыky Juraja, biskupa michalovského, o stave eparchie za posledné obdobie, ako aj správa ekonomického hospodárenia za rok 2007.

Členovia ER sa zaoberali aktuálnymi problémami, s ktorými zápasi MŠ sv. Rastislava v Michalovciach a Klub byzantskej kultúry, pretože obidve inštitúcie sú zriadené ER.

Pozornosť prítomných bola venovaná aj umiestneniu novovysvätených kňazov, ktorí v súčasnosti pôsobia ako pomocní kňazi na jednotlivých farnostiach, aby sa stali správcami jednotlivých farností, kde budú ustanovení.

Po diskusií prítomných k jednotlivým témam bolo prijaté uznesenie.

NEKROLÓG

Dňa 1. mája 2008, vo veku 74 rokov, odišiel k Stvoriteľovi **mitr. prot. Juraj Cap** z Lastomíra.

Nebohy otec Juraj sa narodil 17. 12. 1933 v obci Podhorod', okres Sobrance. Po ukončení stredoškolského vzdelania v r. 1953 sa rozhodol študovať na Pravoslávnej bohosloveckej fakulte v Prešove. Ako úspešný študent pokračoval v štúdiu teológie na Pravoslávnej duchovnej akadémii v St. Peterburgu, ktorú úspešne ukončil v r. 1959.

Dňa 19. septembra 1959 prijal svätú tajinu manželstva s dcérou pravoslávneho kňaza Zuzanou Džuganovou. 24. septembra 1959 prijal v Katedrálnej chráme Svätého Ducha v Michalovciach chirotoniu na diakona a následne 4. októbra 1959 v rodnej obci Podhorod' aj chirotoniu na kňaza. Jeho prvým pôsobiskom boli Michalovce, kde pôsobil ako predstavený katedrálneho chrámu do r. 1962. V r. 1962 sa stal správcom farnosti Lastomír, kde pôsobil až do svojho odchodu do dôchodku v r. 1999. Počas svojho pôsobenia v Lastomíri dočasne administroval niektoré farnosti a filiálne obce v michalovskom arcidekanáte a od r. 1973 spravoval aj filiálnu obec Dúbravka.

Nebohy otec Juraj pôsobil vo funkcii arcidekana pre okres Michalovce do r. 1995, kedy zo zdravotných dôvodov na vlastnú žiadosť z tejto funkcie odstúpil. Ako arcidekan v pohybných 90-tich rokoch riešil spoločne s vedením ÚER MPE v Michalovciach vážne problémy týkajúce sa odovzdávania chrámov a existencie Pravoslávnej Cirkvi v Michalovskej eparchii. Dlhé roky pôsobil vo výkonných cirkevných orgánoch ako člen metropolitnej a eparchiálnej rady. Počas svojho 40-ročného pôsobenia v aktívnej duchovnej službe bol príkladným a obetavým pastierom, za čo bol vyznamenaný viacerými cirkevnými vyznamenaniami, a pri posvätení novovybudovaného chrámu v Lastomíri mu bolo udelené právo nosenia mitry.

Nebohy otec Juraj s manželkou Zuzanou vchovali dvoch synov, ktorí nasledovali jeho kroky a stali sa pravoslávny kňazmi.

Bože upokoj dušu zosnulého služobníka svojho Juraja a prijmi ho do svojich nebeských príbytkov.

Obnova starej tradície Cirkvi v Košiciach

Zelený štvrtok v strastnom týždni je osobitý deň so špeciálnym liturgickým režimom.

V tento deň ustanovil Christos Eucharistiu a preto sa v našich chrámoch dodnes koná Eucharistia, z ktorej Cirkvi a veriaci čerpajú životodarnú silu pre svoj duchovný rast.

Na čo sa však v našej miestnej Cirkvi trochu pozabudlo je Čin umývania nôh, ktorý sa v Cirkvi vykonával stále na znak toho, že Christos z poslušnosti a pokory v tento deň umyl nohy svojim učeníkom.

A tak ako náš Spasiteľ aj vладыka Juraj, biskup michalovský, počúvol Christov odkaz „aby ste aj vy robili, ako som ja urobil vám“ (Jn 13, 15) a vykonal Čin umývania nôh dvanástim kňazom svojej eparchie.

Čin umývania nôh sa konal po liturgii sv. Vasil'a Veľkého, konanej s večerňou. Vладыka Juraj si najprv vyzliekol bohoslužobné rúcho, zapásal si uterák a začal kňazom umývať nohy. Až došiel ku protosyngelovi, pomyselnému „apoštolovi Petrovi“ a odohral sa medzi nimi známy dialóg, ktorý je zaznamenaný v Evanjelii podľa Jána v 13. kapitole.

Pre veriacich to bol neopísateľný duchovný zážitok, ktorým sa myšlienkovito preniesli do dôb pozemského pôsobenia Spasiteľa nášho Isusa Christa ... Tento prejav pokory, ktorý vykonal Christos, by sme mali nasledovať všetci.

Dakujeme vладыkovi Jurajovi a kňazom, ktorí prijali pozvanie a zúčastnili sa tejto bohoslužby. Vďaka patrí aj našim veriacim, ktorí prišli v hojnom počte, lebo ako povedal aj vладыka, Vy ste ľud Boží, všeobecné kráľovské kňazstvo Christovo, ktorému duchovní majú slúžiť tak ako aj Christos v pokore poslúžil všetkým.

zdroj: www.mpe.orthodox.sk

BLAHOŽELÁME

Krásne životné jubileum 75 rokov života si v týchto dňoch pripomína **mitr. prot. Ján Choma**, správca farnosti Bežovce.

Otec Ján sa narodil 28. mája 1933 v Zboji. Po úspešnom ukončení teologického štúdia na Pravoslávnej bohosloveckej fakulte v Prešove, pôsobil ako katechéta na farnostiach michalovskej eparchie.

2. marca 1957 prijíma kňazské svätenie a je ustanovený ako správca farnosti Hažín, kde pôsobil do r. 1971. Od r. 1971 pôsobil na Úrade Eparchiálnej Rady v Michalovciach ako misijný tajomník a ekonóm Úradu.

V rokoch 1978 – 1994 zastával funkciu riaditeľa ÚER Pravoslávnej Cirkvi v Michalovciach. V 1994 roku ho vладыka Ján ustanovuje za správcu PCO Bežovce, kde pôsobí doteraz.

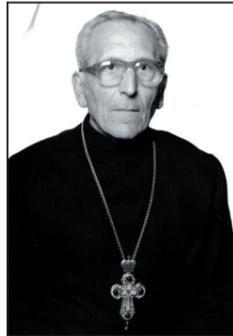
Otec Ján bol za svoju zásluhnú dušpastiersku prácu vyznamenaný titulom protojereja, zlatým krížom s ozdobami, mitrou a právom nosenia dvoch krížov.

Dňa 29. mája 2008 si pripomína krásne jubileum 70 rokov života **mitr. prot. Mgr. Mikuláš Sedlický**.

Otec Mikuláš sa narodil 29. mája 1938 v Zdobe. V 1962 roku ukončil teologické štúdium na Pravoslávnej Bohosloveckej fakulte v Prešove.

17. augusta 1962 bol vладыkom Drotejom vysvätený na diakona a 19. augusta na kňaza. Otec Mikuláš počas svojej duchovnej služby pôsobil ako správca farnosti Košický Klečenov, Zemplínske Hradište, Cejkov a od roku 1996 je správcom PCO Hažín.

Za svoju obetavú prácu pre blaho Cirkvi mu boli udelené viaceré cirkevné vyznamenania: titul protojereja, právo nosenia nabedrenníka, kríža s ozdobami a mitry. Tiež mu bol udelený Rád sv. Cyrila a Metoda a pamätný Cyrilo-metodejský kríž.

V týchto dňoch si pripomína 40 rokov života **prot. Bohuslav Senič**, správca PCO Sobrance a tajomník Úradu ER MPE v Michalovciach.

Otec Bohuslav sa narodil 9. mája 1968. Po ukončení strednej školy nastupuje na teologické štúdia na Pravoslávnej Bohosloveckej fakulte v Prešove.

18. septembra 1994 bol vладыkom Jánom v chráme v Lastomíri vysvätený na diakona a 1. októbra 1994 vysvätený na kňaza. Prvou farnosťou, na ktorej začína svoju duchovenskú službu boli

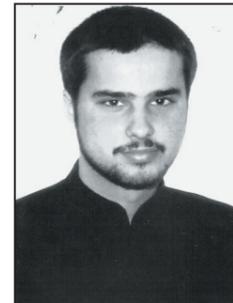
Choňkovce. V roku 1998 bol ustanovený za správcu PCO Nižná Rybnica a v roku 2004 za správcu novovzniknutej cirkevnej obce Sobrance, kde pôsobí doteraz.

Otec Bohuslav zastáva viaceré funkcie vo vedení Cirkvi: bol arcidekanom sobranceckého arcidekanátu, od 2006 roku, poldruha roka bol dočasným eparchiálnym správcom Michalovskej eparchie. V súčasnosti pôsobí ako tajomník Úradu Eparchiálnej Rady Michalovskej Pravoslávnej Eparchie.

Krásnych 30 rokov života si 4. mája pripomenul duchovný otec **jerej Mgr. Marián Čičvák**.

Otec Marián sa narodil 4. mája 1978 v Snine. Po ukončení strednej školy nastupuje na teologické štúdium na Pravoslávnej Bohosloveckej fakulte Prešovskej Univerzity, ktoré ukončil v r. 2001.

V r. 2001 bol vладыkom Jánom vysvätený na diakona a v júli 2002 prijal chirotoniu na kňaza. Bol ustanovený ako správca PCO Úbrež, kde pôsobí doteraz.

Naším jubilantom, duchovným otcom aj touto cestou chceme zapriať veľa síl v práci vo vinici Hospodínovej, zdravia a hlavne Božieho požehnaní na „Mnohaja i blahaja líta!“

Biskup Juraj s pracovníkmi ÚMPE v Michalovciach

Dňa 8. apríla 2008 sa dožíva krásneho životného jubilea **Bohom požehnaných 80 tich rokov sestra Mária Pirčová z Hažína**.

Pri tejto príležitosti iste zazneli tie najúprimnejšie prania, želania od dcér, syna, nevesty, zaťov, vnukov i pravnukov, aby ešte dlho žila v kruhu svojej rodiny.

Nech Hospodin Boh jej požehnáva i naďalej ďalšie roky života v dobrom zdraví, hojnom Božom požehnaní na **Mnohaja i blahaja líta!**

K blahoželaniu sa pripájajú veriaci spolu so správcom PCO Hažín

ZO ŽIVOTA EPARCHIE

Z programu vладыky Juraja na mesiac máj 2008

štvrtok 1. 5. 9.00 hod. Archijerejská sv. liturgia v katedrále v Michalovciach pri príležitosti sviatku Nanebovstúpenia Isusa Christa (latinská paschália)

sobota 3. 5. Otvorenie celoslovenského mládežníckeho stretnutia v Košiciach

nedeľa 4. 5. Nedeľa Antipaschy 9.00 hod. Archijerejská sv. liturgia s mládežou a farnosťou v Košiciach

streda 7. 5. 10.00 hod. slavnostná grécko - cirkevno-slovenská doxológia v katedrále v Michalovciach z príležitosti návštevy veriacich z Cypru v sprievode vedenia Košického samosprávneho kraja, následne stretnutie v priestoroch biskupského úradu

sobota 10. 5. 16.00 hod. slavnostný sprievod s ostatkami sv. veľkomučeníka Juraja Víťaza v Ruskom Hrabovci, následne Akafist a Vsenočné bdenie

nedeľa 11. 5. 9.30 hod. odpustová Archijerejská sv. liturgia v Ruskom Hrabovci

pondelok 12. 5. – utorok 13. 5. Svätá Hora Grabarka, Poľsko – spolusluženie Sv. liturgie s Jeho Blaženosťou Sávom, metropolitom varšavským a celého Poľska, archijerejmi Poľskej pravoslávnej cirkvi a hosťami zo zahraničia pri príležitosti výročia intronizácie vладыky Sávu; návšteva stavropigiálneho Monastiera sv. Onufria v Jablečnej a prezvanie sv. ostatkov prep. mučeníka Ignatija z Jablečnej pre našu eparchiu

nedeľa 18. 5. 8.30 hod. Archijerejská sv. liturgia v katedrále v Michalovciach

V. ROLANDOV HREBEŇ

Medzinárodný veľtrh kaderníctva a kozmetiky

Otvorené majstrovstvá Slovenska v účesovej tvorbe a dekoratívnej kozmetike sa konali v dňoch 18. a 19. apríla 2008 v Bardejove. Organizátormi podujatia sú PULS s. r. o. Bardejov, ETS – T. Kručovský, Mesto Bardejov, SOU-s Bardejov a Obvodný úrad Bardejov.

Otvorených majstrovstiev Slovenska sa zúčastnilo viac ako 100 súťažiacich zo Slovenska i zo zahraničia.

Východniarov už tradične úspešne na tejto súťaži reprezentovalo Cirkevné stredné odborné učilište sv. Cyrila a Metoda v Michalovciach.

Tento rok dobré meno školy obhajovali v účesovej tvorbe žiaci 2. ročníka učebného odboru kaderník Viktor Lisničuk a Lukáš Loch, žiačka 3. ročníka učebného odboru kaderník Veronika Lengyelová a žiačka 1. ročníka študijného odboru vlasová kozmetika Katarína Švihurová.

V dekoratívnej kozmetike súťažila žiačka 3. ročníka študijného odboru kozmetička Paula Semivanová. Žiaci sa na súťaž poctivo pripravovali pod odborným vedením svojich majstroviek odbornej výchovy. O zodpovednej príprave svedčia aj dosiahnuté umiestnenia.

V kategórii pánsky účes, disciplína „Denný účes so strihaním a úpravou prstami v štýle aktuálnej módy“ získala Katarína Švihurová 1. miesto. V kategórii dámsky účes, disciplína „Extravagantný účes na diskotéku“ obsadil Viktor Lisničuk 3. miesto. Paula Semivanová získala 1. miesto v disciplíne „Večerné líčenie – ikona modernej Ameriky“.

Odborná porota, v ktorej figurovali aj renomovaní odborníci z Prahy, hodnotila kvalitu práce zodpovedajúcu kritériám súťažnej disciplíny ako aj celkový vzhľad modelu.

Náročnosť súťaže spočíva v tom, že súťažiaci je vo svojej disciplíne obmedzený veľmi krátkym časovým limitom.

Úspechy žiakov Cirkevného SOU sv. Cyrila a Metoda Michalovce na 5. ročníku Rolandovho hrebeňa potvrdili ich kreativitu a odbornú zdatnosť, ktoré sú dobrým základom pre ich profesionálnu kariéru po absolvovaní štúdia.

CSOU sv. Cyrila a Metoda